

Ecologie

KADER

Om de uitvoerbaarheid van het plan te toetsen, is een inventarisatie van natuurwaarden uitgevoerd. Het doel hiervan is om na te gaan of aanvullend onderzoek in het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb)¹ of het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid noodzakelijk is. Naast het raadplegen van bronnen is het plangebied ten behoeve van de inventarisatie op 19 januari 2018 bezocht door een ecooloog van BügelHajema Adviseurs. De weersomstandigheden tijdens het veldbezoek waren: grotendeels bewolkt, circa 4°C, een zwakke wind en af en toe lichte regen.

PLANGEBIED

Het plangebied betreft het erf van Hornweg 3 te Hem. Het plangebied ligt ten zuiden van de Hornweg en wordt verder omgeven door akker- en graslandpercelen. Op het erf zijn een woning en een aantal schuren aanwezig. De woning is opgetrokken uit bakstenen en heeft een met dakpannen bedekt zadeldak. De wanden van de schuren zijn opgetrokken uit plaatmateriaal en hout en de schuren hebben golfplaten daken. Om de woning aan de noordwestzijde van het plangebied zijn gazons aanwezig. Langs de randen van het plangebied is opgaande beplanting aanwezig in de vorm van houtsingels en solitaire bomen en struiken. Een groot deel van het plangebied om de schuren is verhard met bestrating en betonplaten. Hier en der zijn opgeslagen materialen op het erf aanwezig. Aan de noord- en westzijde grenzen sloten met steile oevers aan het plangebied.

Het plan bestaat uit de sloop van een aantal schuren in het plangebied en de bouw van een nieuwe woning aan de oostzijde van het plangebied. Hierbij wordt verharding verwijderd en wordt de grond vergraven. De bestaande woningen en één van de schuren blijven behouden. Vanaf de Hornweg wordt een nieuwe inrit aangelegd naar de nieuw te bouwen woning. Hiertoe wordt een dam of brug aangebracht in de watergang langs de Hornweg. Daarnaast wordt een klein deel van de houtsingel gekapt bij de aanleg van de nieuwe inrit.

Impressie van het plangebied (19 januari 2018)

¹ De Wet natuurbescherming is op 1 januari 2017 in werking getreden en betreft zowel soortenbescherming als bescherming van (Europese) natuurgebieden.

Soortbescherming

Onderdeel van de Wnb is soortenbescherming van planten en dieren. Dit betreffen:

- alle van nature in Nederland in het wild voorkomende vogels die vallen onder de Vogelrichtlijn (Wnb art. 3.1-3.4);
- dier- en plantensoorten die beschermd zijn op grond van de Habitatrichtlijn en de verdragen van Bern en Bonn (Wnb art. 3.5-3.9);
- nationaal beschermde dier- en plantensoorten genoemd in de bijlage van de wet (Wnb art. 3.10-3.11).

Van deze laatst genoemde groep beschermde soorten mogen provincies een zogenaamde 'lijst met vrijstellingen' opstellen (Wnb art. 3.11). Voor de soorten op deze lijst geldt een vrijstelling van de verboden genoemd in art. 3.10 eerste lid van de Wnb.

INVENTARISATIE

Uit het raadplegen van de Nationale Database Flora en Fauna² (NDFF) via Quickscanhulp.nl³ (© NDFF - quickscanhulp.nl 15-01-2018 13:11:09) blijkt dat binnen een straal van een kilometer rond het plangebied diverse beschermde diersoorten bekend zijn. Het betreffen vooral vogels, zoogdieren en amfibieën.

In het plangebied zijn plantensoorten als kropaar, grote brandnetel, klimop, es, zomereik en zwarte els aangetroffen tijdens het veldbezoek. Verder zijn gecultiveerde struiken als hortensia's aanwezig. Beschermde plantensoorten zijn niet bekend uit de omgeving van het plangebied (Quickscanhulp.nl). Deze zijn niet aangetroffen tijdens het veldbezoek en worden gezien de terreingesteldheid ook niet in het plangebied verwacht.

In de grote schuur aan de oostzijde van het plangebied zijn tijdens het veldbezoek verschillende nesten aangetroffen waarvan een aantal vermoedelijk afkomstig zijn van huismus. Nesten van huismus zijn jaarrond beschermd, ook als ze tijdelijk niet in gebruik zijn. Hoewel deze soort niet is waargenomen tijdens het veldbezoek, kunnen broedgevallen van huismus niet worden uitgesloten op basis van de ecologische inventarisatie.

Daarnaast is in dezelfde schuur een uilenkast aanwezig die tijdens het veldbezoek is geïnspecteerd. In de kast zijn uitsluitend enkele botjes van muizen aangetroffen die afkomstig zijn van oude braakballen. Sporen die duiden op recent gebruik door uilen, zoals braakballen of uitwerpselen zijn niet in of bij de kast aangetroffen. In de overige schuren zijn geen nesten of sporen aangetroffen die duiden op de aanwezigheid van (jaarrond beschermde) nestplaatsen van vogels.

² Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF). De NDFF is de meeste complete natuurdatabank van Nederland. De NDFF geeft informatie over waarnemingen van beschermde en zeldzame planten en dieren en bevat uitsluitend gevalideerde gegevens: de Gegevensautoriteit Natuur heeft vastgesteld dat ze kloppen. Informatie is te vinden op www.natuurloket.nl.

³ Quickscanhulp.nl is een online applicatie waarmee een afgeleide van data uit de NDFF wordt weergegeven. Het is daarmee een hulpmiddel voor ervaren ecologen om te bepalen of een beschermde soort wel of niet in het plangebied kan voorkomen. Quickscanhulp.nl geeft aan op welke afstand waarnemingen van beschermde soorten in relatie tot het plangebied zijn aangetroffen. Voor Quickscanhulp.nl worden alleen gevalideerde waarnemingen gebruikt, de Gegevensautoriteit Natuur staat hiervoor in.

In de opgaande beplanting langs de Hornweg zijn geen nesten van vogels met jaarrond beschermde nestplaatsen aangetroffen. Het plangebied vormt mogelijk een onderdeel van het foerageergebied van soorten als huismus en kerkuil.

De te slopen schuren in het plangebied zijn opgetrokken uit dunne houten wanden of plaatmateriaal en de daken zijn bedekt met golfplaten. Deze schuren zijn voor de meeste vleermuissoorten ongeschikt als verblijfplaats. Er zijn geen uitwerpselen of afgebeten vlindervleugels in de schuren aangetroffen die duiden op de aanwezigheid van gewone grootoorvleermuis, een soort die wel regelmatig in schuren wordt aangetroffen. Het plangebied is wel geschikt als foerageergebied voor vleermuizen. Dit geldt met name voor de opgaande beplanting langs de randen van het plangebied. De opgaande beplanting in het plangebied vormt geen onderdeel van een doorgaande structuur van opgaande beplanting, zodat het plangebied geen onderdeel zal vormen van een belangrijke vliegroute van vleermuizen.

Het plangebied vormt geschikt leefgebied voor een aantal algemene grondgebonden zoogdiersoorten, zoals de uit de omgeving bekende soorten bosmuis, huisspitsmuis en egel (Quickscanhulp.nl). Voor deze soorten geldt in de provincie Noord-Holland een vrijstelling van de verbodsartikelen van de Wnb. Uit de directe omgeving (0-1 kilometer) van het plangebied zijn geen niet-vrijgestelde grondgebonden zoogdiersoorten bekend.

De singels met opgaande beplanting om het plangebied vormen hooguit geschikt leefgebied voor hermelijn en wezel die uit de wijdere omgeving van het plangebied bekend zijn (Quickscanhulp.nl). Het plangebied vormt geen geschikt leefgebied voor andere niet-vrijgestelde grondgebonden zoogdieren.

Het plangebied vormt geschikt landbiotoop voor enkele algemene amfibieënsoorten zoals gewone pad, bruine kikker en kleine watersalamander die zich kunnen voortplanten in wateren grenzend aan het plangebied. Voor deze soorten geldt in de provincie Noord-Holland een vrijstelling van de verbodsartikelen van de Wnb. Aan de oostzijde van het erf zijn plassen en diepe rijsporen met water aanwezig die kunnen dienen als voortplantingswater voor de niet-vrijgestelde rugstreeppad die uit de omgeving van het plangebied bekend is (Quickscanhulp.nl). Geschikte overwinteringsplaatsen, zoals vergraafbare (zand)grond en opgeslagen materialen zijn niet aanwezig, maar naar verwachting wel op agrarische erven in de omgeving van het plangebied.

Beschermde soorten uit de soortgroep vissen, reptielen en ongewervelden zijn niet in het plangebied te verwachten vanwege het ontbreken van waarnemingen uit de omgeving van het plangebied en/of het ontbreken van geschikt biotoop.

TOETSING

Als gevolg van het plan gaan mogelijk nestplaatsen van huismus en voortplantingsplaatsen van rugstreeppad verloren. Daarom is aanvullend onderzoek nodig om vast te stellen of deze soorten in het plangebied voorkomen. Op basis van dit nader onderzoek kan worden bepaald of een ontheffing van de Wnb moet worden aangevraagd.

Voor de overige vogelsoorten geldt dat, indien werkzaamheden tijdens het broedseizoen worden uitgevoerd, in gebruik zijnde nesten van vogels kunnen worden verstoord of vernietigd. Dit is bij wet verboden. Vernietiging of verstoring van in gebruik zijnde nestplaatsen kan voorkomen worden door bij de planning en uitvoering van de werkzaamheden rekening te houden met het broedseizoen. Een standaardperiode voor het broedseizoen is er niet; van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode. Voor de meeste vogels geldt dat het broedseizoen ongeveer van 15 maart tot 15 juli duurt.

Met de sloop van de schuren ten behoeve van de bouw van woningen neemt de bebouwingsdichtheid in het plangebied af. De opgaande beplanting langs de randen van het plangebied blijft behouden met uitzondering van de locatie van de nieuwe inrit vanaf de Hornweg. Het plangebied neemt dan ook niet af in waarde als leefgebied voor vleermuizen en vogels met jaarrond beschermde nesten.

Tot slot kunnen al gevolg van het plan enkele verblijfplaatsen van algemene amfibieën- en zoogdierensoorten worden verstoord en vernietigd. Ook kunnen hierbij enkele exemplaren worden gedood. De te verwachten algemene soorten worden niet in hun voortbestaan bedreigd en vallen in de vrijstellingsregeling bij ruimtelijke ontwikkelingen van de provincie Noord-Holland. Voor deze soorten hoeft geen ontheffing te worden aangevraagd. Wel geldt voor deze soorten de zorgplicht van de Wnb.

Gebiedsbescherming

Voor onderhavig plangebied is de volgende wet- en regelgeving op het gebied van gebiedsbescherming relevant: de Wnb en de provinciale structuurvisie en verordening.

WET NATUURBESCHERMING

In de Wnb is de bescherming van Natura 2000-gebieden, geregeld. Plannen en projecten met negatieve effecten op deze gebieden zijn vergunningsplichtig. Relevant daarbij is dat de Wnb een externe werking kent. Van externe werking is sprake als activiteiten buiten een Natura 2000-gebied van invloed zijn op de natuurwaarden in een Natura 2000-gebied.

NATUURNETWERK NEDERLAND

Het NNN (voorheen Ecologische Hoofdstructuur genoemd) is een samenhangend netwerk van bestaande en nog te ontwikkelen belangrijke natuurgebieden in Nederland, dat voldoende robuust is voor een duurzame verbetering van de omstandigheden voor de wilde flora en fauna en voor natuurlijke leefgemeenschappen. Het NNN is als beleidsdoel opgenomen in de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte. De begrenzing en ruimtelijke bescherming van het provinciale NNN is voor Noord-Holland uitgewerkt in de Structuurvisie Noord-Holland 2040 en de bijbehorende Provinciale Ruimtelijke Verordening.

WEIDEVOGELLEEFGEBIED

Vanuit het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid wordt buiten de NNN-gebieden bij ruimtelijke plannen specifiek ingezet op de bescherming van weidevogelleefgebied. Hiertoe zijn specifieke gebieden aangewezen.

INVENTARISATIE

Het plangebied ligt op een afstand van circa 2,8 kilometer ten noordwesten van het dichtstbijzijnde in het kader van de Wnb beschermde gebied, te weten Natura 2000-gebied Markermeer & IJmeer. Op een afstand van ongeveer 2,4 kilometer ten zuidoosten van het plangebied ligt een gebied dat is aangewezen als NNN. Het dichtstbijzijnde weidevogelleefgebied ligt op een afstand één kilometer ten westen van het plangebied.

TOETSING

Gezien de terreinomstandigheden, de afstand tot beschermde gebieden en de aard van de ontwikkeling, worden met betrekking tot het voorgenomen plan geen negatieve effecten op Natura 2000-gebieden, het NNN en weidevogelleefgebied verwacht. Deze inventarisatie geeft daarom geen aanleiding voor een voortoets in het kader van de Wnb en is niet in strijd met het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid.

Conclusie

Op basis van de uitgevoerde ecologische inventarisatie is gezien de aangetroffen terreinomstandigheden en de aard van het plan een onvoldoende beeld van de natuurwaarden ontstaan.

Uit de ecologische inventarisatie is naar voren gekomen dat aanvullend onderzoek naar huismus en rugstreeppad nodig is. Op basis van dit onderzoek kan worden bepaald of voor het plan een ontheffing van de Wnb nodig is. Daarnaast komt uit de inventarisatie naar voren dat rekening moet worden gehouden met het broedseizoen van vogels.

Het plan heeft geen negatieve gevolgen voor de instandhoudingsdoelstellingen van natuurlijke habitats en soorten. Voor deze activiteit is daarom geen vergunning op grond van de Wnb nodig. Het plan is daarnaast op het punt van provinciaal natuurbeleid niet in strijd met de Provinciale Omgevingsverordening.